

Saigon, Mơ Trong Nỗi Nhớ

Nguyễn Ngọc Phúc

Saigon không phải là nơi sinh đẻ của tôi nhưng được lớn lên theo dòng đời với gia đình, cha mẹ, anh chị em, hàng xóm, bạn bè, trường học và vợ con, tôi thương yêu Saigon vô cùng.

Với mọi người, quê hương rộng lớn là kể từ Bến Hải cho tới mũi Cà Mau nhưng với tôi, Saigon được xem như là một quê hương nhỏ bé thu lại của tôi.

Năm 1979, sau nhiều lần cố gắng vượt biên không thành cộng thêm với tù tội và mất việc, ngày 18 tháng 10 năm 1982, tôi cùng vợ con và gia đình đã rời Saigon sang Mỹ theo diện ODP.

Mang theo cả một quãng thời gian dài hơn 30 năm với Saigon trên vai, tôi đã bỏ biết bao nhiêu thứ vào trong hành trang ly hương.

Nơi đất lạ quê người, hành trang đã được mở ra.

Mình tưởng có thật là nhiều thứ mang theo nhưng cuối cùng chỉ còn vài bộ quần áo made in Vietnam, đồ dùng cá nhân không kể một vài cái áo lạnh của ty nạn IRC Mỹ cho ở phi trường Seattle, giấy tờ cá nhân và gia đình. Chắc chắn, không quên các cuốn album hình ảnh kỷ niệm ngày xưa.

Chẳng có gì hơn một valy xách tay nhỏ đem theo nhưng bên cạnh đó, tôi không nhớ mình còn có một bao hành lý to lớn của cuộc đời, kỷ niệm, đau thương và nhớ nhung đầy ở trong tim và ký ức.

Túi xách nhỏ được mở và quần áo được lấy ra dùng. Chẳng mấy chốc, chúng mau chóng bị thay thế bằng nhãn hiệu Made in USA.

Từ đó, túi xách nhỏ và những gì made in Vietnam đã được xếp vào chỗ quên lãng không tên và rồi biến mất trên cõi đời này lúc nào không hay, không một chút thắc mắc luyến tiếc.

Điều lạ là bao hành lý to lớn của cuộc đời, kỷ niệm, đau thương và nhớ nhung đó vẫn còn nguyên trong người.

Những mảnh vụn của cuộc đời không biết đã được bỏ vào từ đâu và bao giờ nhưng không có tên, không thứ tự hay có ghi chú gì cả. Cho nên, thời gian đã đứng lại trong bao hành lý kỷ vật đó.

Nó không công kênh và chẳng được gói ghém cẩn thận, vừa to vừa nhỏ khác nhau. Nó có thể có màu sắc rực rỡ đẹp đẽ hay xấu xí lạ lùng và nằm trên khung đen trắng nhạt nhòa hay mang nhiều sắc màu tươi sáng khác nhau nhưng kỳ diệu thay cả một kho tàng nhạt nhẽo khổng lồ lung tung của hàng chục năm dài như thế nằm trong bao nhưng sao vẫn thấy nhẹ tênh bồng bềnh trên vai.

Có một lớp bụi mỏng của thời gian phủ mờ trên đó nhưng vẫn không che dấu nổi những gì bên dưới với gia đình, vợ chồng, con cái, bạn bè, xóm cũ, làng xưa, thửa học trò, ngày ra đời đi làm và nhứt là của Saigon.

Lục lọi những gì của Saigon nằm trong ngăn kéo đời mình, tôi đã lôi ra được biết bao màu kỷ niệm.

Có những cái nhạt nhòa đến độ chỉ nhìn thấy bóng mờ của thời gian. Chúng ở quá xa để kéo về và đến gần thì mọi vật tự nhiên nhạt nhòa đi như mù khơi bay theo mây trời chiều.

Những người nghệ sĩ trong thi văn, hội họa và âm nhạc nhắc đến quê xưa làng cũ hay nói về cây đa cao ngất từng xanh, hay kể về buổi trưa hè với mái liếp dừa và bụi tre, có em bé chẵn trâu với tiếng sáo diều vi vu trên đê hay đôi cò trắng tung bay giữa trời.

Quê xưa làng cũ của tôi không có cảnh nên thơ và thanh thản đó. Quê hương nhỏ bé của tôi chỉ là cái xóm, cái khu có tên bình dân gọi là Bàn Cờ, nơi xóm hẻm quanh co, nhà ngõ chật hẹp, cột điện và giây nhợ giăng rối bòng bong, không cây cối bóng mát bên đường.

Ở một nơi, sáng không có tiếng gà gáy sớm gọi, trưa không có một bóng dâm để núp buổi nắng hè và rồi cũng không có gió chiều để thương nhớ bao nhớ nhung.

Tôi đã lớn lên với tiếng hàng rong rao bán đều đặn từ sáng sớm bình minh cho tới quá nửa đêm thanh vắng.

Chỉ nghe tiếng rao hàng, tôi biết là đã đến giờ thức dậy hay nửa đêm đã về hay chưa.

Tôi vẫn nhìn thấy được tại góc đường Phan Đình Phùng và Bàn Cờ, bên hông tiệm bán thuốc tây, mỗi đêm, có một xe chiên bánh tiêu và dầu cháo quẩy của một chàng trai lùn người Hoa dễ thương đứng chiên, nói tiếng Việt giọng Nam rất không thua người Bàn Cờ.

Ánh sáng của bếp chảo làm lung linh bóng hình người mua và lập lòe nổi cô đơn im lặng của người bán.

Người mua và người bán chẳng ai nhiều lời với nhau đến độ dù biết nhau và gặp nhau cả chục năm thế nhưng cho đến lúc này, tôi cũng không biết tên chàng ta là gì?

Khi mọi người đã lên giường tìm giấc ngủ thì vắng vắng vào lúc nửa đêm đầu xóm, có tiếng rao hàng mệt mỏi mời ăn “nem nướng” của một bà già Huế mảnh mai ốm yếu, chít khăn rằn, quẩy gánh trên vai gầy guộc, lắc lư bước vào xóm, tưởng như đi không nổi qua bóng đêm dài vì gánh hàng quá nặng với nào là bếp nướng, thịt thà, rau cỏ, chén đĩa v.v.

Thình thoảng, đặt gánh trước cửa nhà tôi, bà già than thở “hôm nay, ế quá, cô cậu ăn dùm dì miếng nem đi”

Trong bóng đêm, tôi không trông thấy khuôn mặt sần bi ế ẩm của bà nhưng nghe giọng nói bấy nhiêu đó cũng đủ làm cho chúng tôi thấy không thể nào từ chối lời mời này của bà mặc dù không đói.

Có khi thêm một đĩa bánh cuốn Lạng Sơn hay một tô phở chua hoặc một chén cháo xườn, tôi phải mất cả nửa tiếng đồng hồ chờ đợi vài cái bánh cuốn nhân thịt cuốn méo mó xấu xí đưa ra từ một cửa hàng bánh cuốn Lạng Sơn trong xóm Bàn Cờ, cách nhà tôi khoảng 50 mét.

Hình quán ăn chụp năm 2003

Chờ đợi nhưng được giết thì giờ vì phải nghe những lời bà bán bánh cuốn chửi chớ mắng mè đến chồng con.

Một tay thì đổ bánh cuốn trên khung, một tay thì quậy nhân thịt chiên bằm trên chảo vàng cháy nhưng dầu và miệng thì luôn luôn phát thanh hướng vào trong nhà cho chồng con nghe.

Khách hàng ngồi nghe hay không nghe không phải là chuyện của bà bán hàng. Cho nên, cái bánh cuốn được kéo ra khỏi nồi hấp, trải lên mâm nhôm, đổ một ít nhân thịt cháy vào giữa và cuốn lại nhanh đến độ bất kể nghệ thuật méo tròn xinh xắn gọn gàng như thế nào.

Cuối cùng, cái dị hình lập thể xấu xí nhăn nhúm bèo nhèo như tấm giẻ rách trắng nhỏ gọi là bánh cuốn Lạng Sơn được đặt trên đĩa đưa ra cho khách.

Đến khi có chén nước mắm pha với thịt bánh cuốn chiên vàng cháy trộn lẫn đem ra, tôi chẳng còn nhớ những lời gì từ bà bán bánh cuốn phát thanh như tát nước xối xả vào mặt chồng con.

Bỏ một tí bánh cuốn vào cho ngập chén nước mắm, xong sẵn ra từng miếng nhỏ, đưa lên miệng, không quên xen lẫn với vài miếng nhân thịt vàng cháy béo ngậy trộn trong nước mắm.

Nó vừa mặn, vừa ngọt, vừa đậm đà mà vừa cay, ngon làm sao thế.

Nhai mà không dám nuốt vội vì sợ mất cái ngon và nước bọt đang từ từ đổ ra ào ạt trong miệng từ chân răng và miệng lưỡi.

Thành ra, cái nhăn nhúm giẻ rách màu trắng trên đĩa đó cuối cùng cùng được sung sướng êm ả nuốt trôi vào bụng nhờ cái vị ngọt, cay, mặn và đậm đà này.

Trăm lần như một, nửa tiếng đồng hồ sau, tôi luôn luôn bị Tào Tháo rượt bắt đầu từ lâm râm bụng dạ, sau đó, không thể chần chờ lâu hơn nữa, phải nhập viện W.C tức khắc.

Nhưng chuyện nhỏ này không bao giờ có thể cấm tôi tránh xa cửa hàng bánh cuốn Lạng Sơn này được.

Tôi vẫn đến ăn và tôi vẫn nhập viện W.C nửa giờ sau đó đều đều. Nó gần như là một phần tự nhiên nằm trong menu của món bánh cuốn Lạng Sơn Bàn Cờ.

Đôi khi nghe phát thanh một bài mãi cũng chán, tôi mang ra một cái đĩa không của mình để lại đó chờ order to go và nửa tiếng đồng hồ sau, chạy ra pick up.

Bây giờ, nhờ văn minh của mạng lưới Internet toàn cầu và ông H.C.Đ, tôi mới chẩn được bệnh và tìm ra sự quan hệ giữa bánh cuốn, nước mắm của cửa hàng bánh cuốn Lạng Sơn và viện W.C.

Đó là hội chứng bột ngọt.

Tên khoa học gọi là Monosodium Glutamate hay Sodium Glutamate, gọi tắt là MSG. Người Saigon gọi là bột ngọt, người Hanoi gọi là mì chính.

Thay vì vào viện W.C , tôi đã rất may chẳng bao giờ phải nhập viện C.R (Chợ Rẫy)

Năm 2003, tôi trở về Saigon lần đầu tiên sau 21 năm xa cách.

Nhìn thành phố quê hương qua cửa sổ phi cơ khi nghiêng mình đáp xuống phi trường Tân Sơn Nhất, lòng nôn nao bồn chồn dữ dội vì không biết ở dưới đất kia có còn một chút gì để nhớ để thương không hay ở xóm Bàn Cờ ngày xưa đó, không biết xe bánh tiêu, gánh nem nướng, hàng bánh cuốn Lạng Sơn bây giờ ra sao.

Thế nhưng chỉ một tuần sau và chỉ một tuần thôi, ngày lên phi cơ trở về Mỹ và khi ngồi ở nhà viết lại những cảm nghĩ này, tôi biết tôi có một nỗi buồn mới, nỗi buồn không thể nào cởi bỏ được, nỗi buồn không bao giờ buông rơi được, nỗi buồn không thể nào tha thứ được vì tôi đã tự mình lấy ra trong ngăn kéo cuộc đời những khung hình kỷ niệm xưa của Saigon để rồi đã đánh rơi làm nó bể tan nát trên các vỉa hè và ngõ ngách của Bàn Cờ và vỡ vụn trên đường phố của Saigon khi quay về thăm chốn xưa.

Dở lại trang sách cũ, tôi tưởng sẽ được tô lại một lớp màu tươi mới trên phố xưa cảnh cũ nhưng....

Buồn Ơi! Chào Mi, tôi đã không tìm được đường xưa trở về.

Tôi mơ sẽ được ngồi lại êm ả ở dưới mái hiên một quán cà phê nhỏ vỉa hè ngã tư Phan Đình Phùng và Bàn Cờ với một chút nhạc tình ca vắng vắng bên tai năm nào:

.....“ *Em tan trường về đường mưa nho nhỏ...*”
Em tan trường về đường mưa nho nhỏ

Và cùng bạn bè thân lặng lẽ nhìn đời vui mắt qua lại và tận hưởng nỗi bình yên êm ấm ngày xưa nhưng quanh tôi ở đó bây giờ, có cả một dòng đời 360 độ đang quá quay cuồng, ồn ào, cuộn cuộn, bụi mù, ngược xuôi và hối hả.

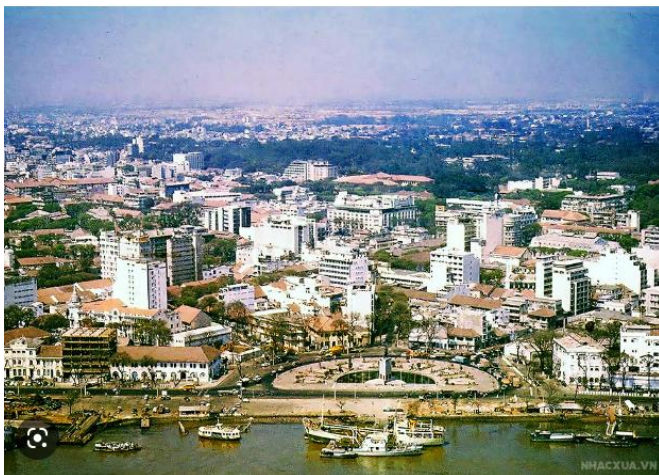
Sáu chữ nghĩa này không biết đã đủ để vẽ được khuôn mặt mới mẻ mỗi xô bồ của Saigon chưa?

Riêng tôi, quá nhiều.

Hạnh phúc không còn một chỗ đứng chen chân trong khói mù hồi hải ngộp thở đó. Tôi không biết nếu có tìm được góc phố xưa trở về và đứng ở đấy, tôi phải định nghĩa hạnh phúc như thế nào.

Đây là một lần và là một lần duy nhất, tôi mở ngăn kéo ra để xem gói hành trang xa xứ mà tôi cất dấu trong người. Tôi tự hứa sẽ không bao giờ lấy ra xem thêm những màu kỷ niệm khác nghĩa là trở về lần thứ 2.

Tôi đã thật sự trả lại Saigon những gì của Saigon.

Hình Saigon trước năm 1975

Hôm nay, không còn cuộn cuộn ồn ào và bụi mù hồi hải ngược xuôi ở đây, tôi biết hình như mình đã tìm được một bến đỗ để đứng lại đón chờ hạnh phúc đang tới.

Dù cũng chỉ là hình như nhưng chắc chắn tôi biết những gì của Saigon còn lại nằm trong túi hành trang màu kỷ niệm của tôi mới thật sự là của riêng tôi.

Ngoài ra, những gì tôi mở ra thì hoàn toàn đã được trả hết cho Saigon, những kỷ vật mà tôi còn mang trong người từ ngày ra đi hơn 30 năm trước đây.

Cuối cùng, rồi trôi theo dòng đời ở đây, những mảnh vụn của hành trang màu kỷ niệm còn lại có lẽ sẽ được xếp lại cũng giống như những ngày đầu tiên tôi đặt chân đến bến bờ tự do sau 30 tháng 4 năm 1975 này :

“Từ đó, túi xách nhỏ và mọi thứ đã được xếp vào chỗ quên lãng không tên và rồi biến mất trên cõi đời này lúc nào không hay, không một chút thắc mắc luyến tiếc”.

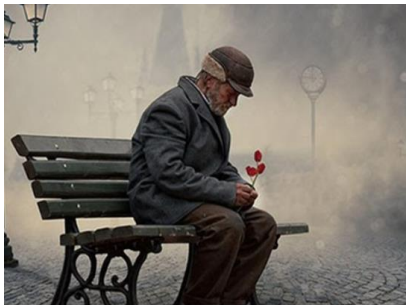
Trước khi xếp lại lần cuối cùng, tôi đã không quên gói vào đó một dòng nhạc riêng của mình như một bi khúc của bản trường ca ước mơ, một tấu khúc khi phần mở đầu chưa dứt mà đã trở thành là đoạn kết thúc cho SAIGON và cho một tình yêu đã mất, chỉ còn MƠ TRONG NỖI NHỚ.

Đây chính là tấm hình màu cuối cùng không một mỗi của Saigon, chắc chắn tôi sẽ để riêng trong bao kỷ vật.

Nó sẽ không bao giờ được xếp vào chỗ quên lãng hay biến mất trên cõi đời này.

Chỉ có tôi biến mất mà thôi nhưng rồi sẽ không còn ai có thể thấy được màu sắc của kỷ vật để lại vì nó đã được tôi mang theo, ngoại trừ hai màu trắng và đen.

Saigon ơi! Dù Xa, Dù Xưa, Vẫn Thương Nhớ.

Xin mời nghe ca khúc "Sài Gòn, Mơ Trong Nỗi Nhớ":

<https://youtu.be/pE6zRmfxDBw>

SAIGON, MƠ TRONG NỖI NHỚ

*Saigon ơi!
Tên ngày xưa gọi giấc mơ hồng
Saigon xưa
Tim còn vương nỗi nhớ thương
Saigon thân yêu ngày qua
Saigon vẫn như ngàn năm
Tên hát hát vang*

**Vượt biển khơi
Về với núi sông**

**Từ ngày xa đó.
Theo từng bước về
Tình hồng mơ
Đường thênh thang
Nghe chiều rơi
Chút mưa buồn
Nụ hôn xưa
Chưa kịp trao
Tim vỡ tan rồi
Thương cuồn cuộn trôi
Nỗi nhớ nhung**

**Saigon ơi!
Tôi vẫn tin
Ngày nắng mai hồng
Ngày trên môi
Tôi chợt nghe tiếng yêu thương
Gửi về nơi hương nồng xưa
Một trời thương nhớ
Tôi còn mơ
Việt Nam tiếng hát vang
Bài tình ca
Yêu đất nước phố xưa**

**Quê hương xa
Quê hương xưa
Thương nhớ**

Cám ơn bạn đã đọc.

California. 12/04/2015.

Đề kỷ niệm mỗi tháng 4 đến trở về.

Nguyễn Ngọc Phúc